

SLO • nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

Bouwen
Wonen
Interieur
vmbo

Dekkend examineren in het schoolexamen

Landelijke studiedag Platform vmbo BWI

Woensdag 7 juni 2017

Jan van Hilten, SLO

slo

Stand van zaken...

- 2012: start project vernieuwing vmbo
- 2013 structuur kern, profielvak, keuzevakken
- 2014 start pilot (2 jaar)
- 2016 invoering
- 2017 implementatie
- 2018 eerste leerlingen met diploma

De nieuwe beroepsgerichte programma's onderzocht

Hoe verloopt de invoering van de nieuwe beroepsgerichte programma's?

Wilt u de vragenlijst invullen? Ga dan naar:

<https://nl.research.net/r/evaluatie-nieuwe-bgp-vmbo>

Handreikingen SLO

SLO maakt voor alle examenvakken handreikingen.

In de handreikingen leggen we uit wat moet en wat mag en welke keuzes gemaakt kunnen worden bij de inrichting van het onderwijs en het schoolexamen. Ook worden suggesties gegeven voor vorm en inhoud van PTA's, schoolexamentoetsen en worden hulpmiddelen aangeboden voor de inrichting van het schoolexamen.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie op www.handreikingschoolexamen.slo.nl

Schoolexamens
beroepsgerichte
vakken vmbo

Geef invulling aan profielen en keuzevakken

SLO • nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

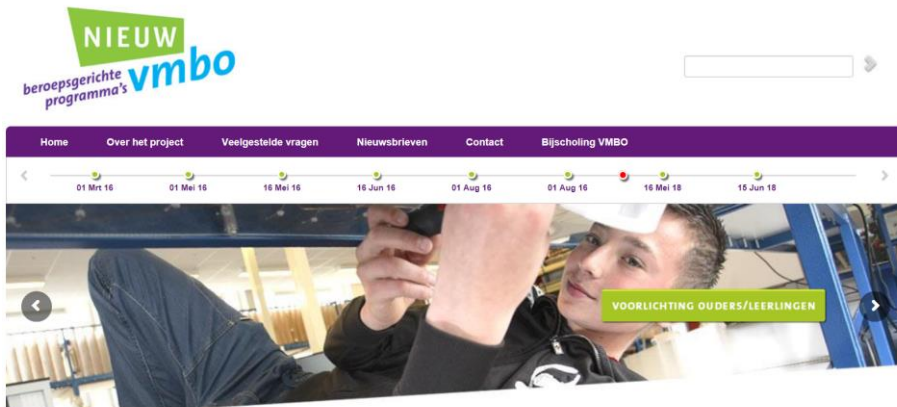
slo

Handreiking BWI

- PTA format, voorbeelden, uitleg, checklist en een stappenplan om te komen tot een leerplan
- **Format** voor een [vakwerkplan PIE](#)
- www.handreikingschoolexamen.slo.nl

1. Wat moeten mijn leerlingen straks kennen en kunnen?

Examenprogramma: www.nieuwvmbos.nl

Syllabus M&T: www.examenblad.nl

2016 vmbos GL
2017 vmbos KB
2018 vmbos BB

Examenblad 2017

home vwo havo vmbos TL vmbos GL vmbos KB vmbos BB Zoek

Nieuw

3 oktober 2016
Uitnodiging activiteiten PLEXS, platform van, voor en door examensecretarissen
nieuws 2017

30 september 2016
Toegestane grafische rekenmachines bij centrale examens 2018
nieuws 2018

Examenblad is vernieuwd

Welkom op het vernieuwde Examenblad. Examenblad is de officiële website over centrale examens en de rekenoets vo. De site is vernieuwd qua techniek en vormgeving. Ook is informatie over vakvernieuwingen en conceptsyllabi toegevoegd.

[lees meer](#)

Direct naar...

[Septembermededeling 2017](#) [Rooster centrale examens 2017](#)

Veelgestelde vragen

Wanneer zijn de centrale examens?

2. Welke (type) toetsen: Format voor het PTA: Wat staat er minimaal in?

Dit PTA geldt voor keuzevak:

In deleerweg

Naam keuzevak: ...		Leerweg			
<i>Periode</i>	<i>Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?</i>	<i>Toetsvorm en code</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>

Berekening cijfer schoolexamen: $((SE<code> \times <weging>) + (<code> \times <weging>)) / <weging\ totaal> = \text{cijfer SE keuzevak}$

Moeten alle deeltaken en eindtermen opgenomen worden in het PTA?

Antwoord:

Voor de keuzevakken geldt:

Ja, u moet *alle deeltaken* opnemen in het PTA, maar u hoeft niet alle eindtermen van een deeltaak expliciet te toetsen. Indien u afzonderlijke eindtermen expliciet toetst moet u deze opnemen in het PTA

<http://www.platformsvmbo.nl/schoolexaminering/pta>

Moeten alle eindtermen uit een keuzevak of profielmodule getoetst worden in het schoolexamen?

Antwoord:

Nee, niet alle eindtermen hoeven getoetst te worden. Er moet sprake zijn van een "dekkende toetsing" waarbij het gaat om de essentie van het examenprogramma. U maakt zelf een *relevante, representatieve* keuze hoe en welke eindtermen getoetst gaan worden.

- Een relevante keuze betekent dat u toetst wat belangrijk is voor het keuzevak/ profielmodule;
- Een representatieve keuze betekent dat u de juiste indicatie geeft aan de inhoud, het niveau en de complexiteit van het keuzevak/ profielmodule.

<http://www.platformsvmbo.nl/schoolexaminering/pta>

Opdracht

- Bekijk het keuzevak: Constructieve aansluitingen en afwerking
- Welke eindtermen zou u voor een BB leerling willen toetsen voor het schoolexamen? (relevant en representatief)
- Welke toetsvormen zijn hiervoor geschikt?
- Maak van dit keuzevak een (concept) PTA

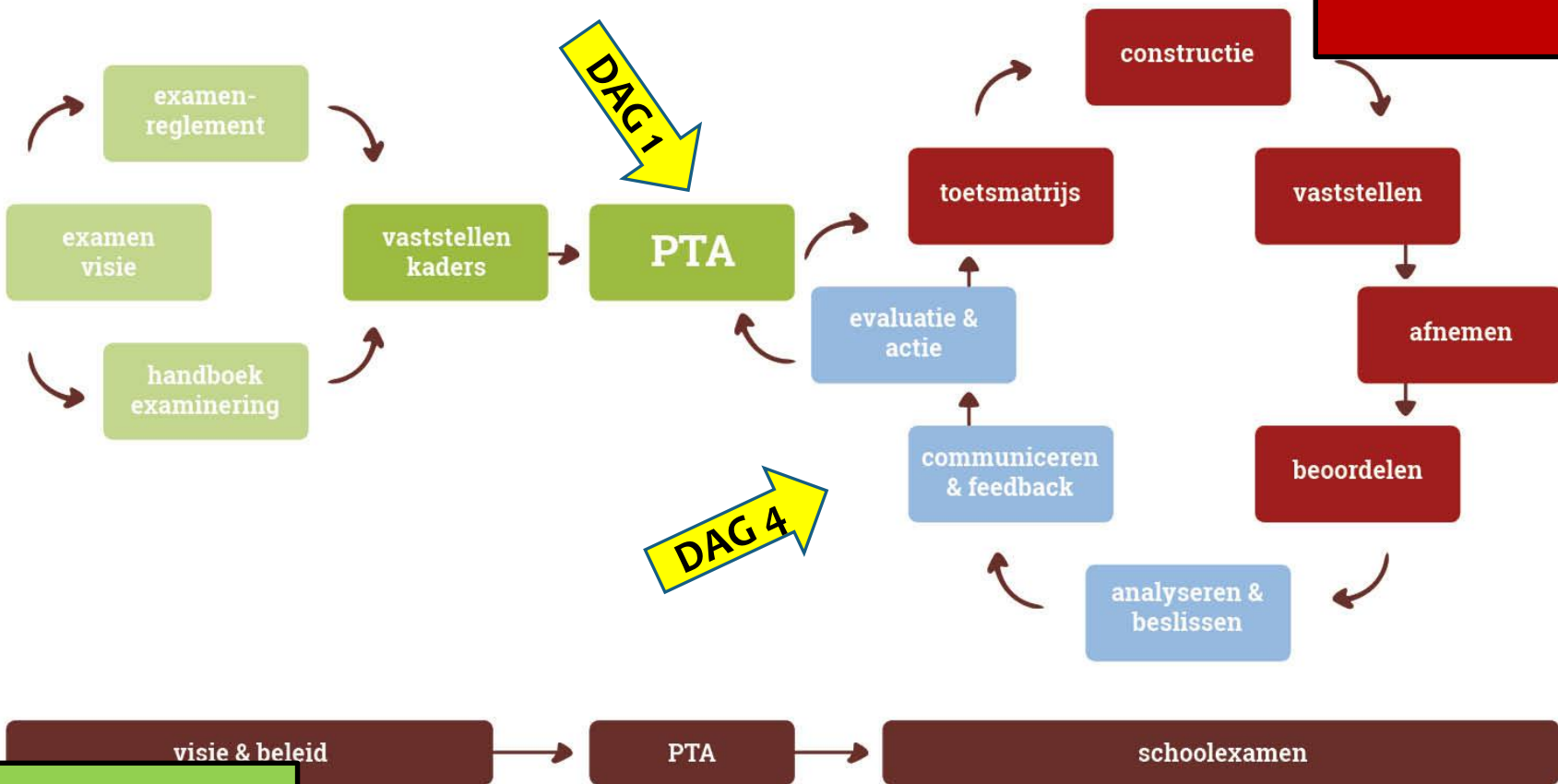
Voorbeeld PTA. Bron: leergang SE

Voorbeeld PTA van het keuzevak constructieve aansluitingen en afwerking

PTA constructieve aansluitingen en afwerking Leerweg: BB

Periode	Deeltaak/ Eindtermen: wat moet je kennen en kunnen? (tip: kopieer de eindtermen uit het keuzevak)	Inhoud onderwijsprogramma wat ga je hiervoor doen? ¹	Toetsvorm en code ²	Herkansing ja/nee?	Weging
Lj4	1.1.1. werktekeningen lezen en interpreteren	Tekening lezen op PC	TH1	J	1
Lj4	1.1.2 een 2D-CAD werktekening maken volgens de Amerikaanse projectie methode en een schets maken in isometrische projectie 1.1.3. een materiaalstaat in- en aanvullen	Tekening lezen met technisch teken-simulatie programma, Lessen CAD tekenen met AutoCad	PR1 praktijktoets CAD met mat.staat	J	1
Lj4	Deeltaak 1.1: aan de hand van een werktekening constructieve aansluitingen met verschillende materialen maken.	Diverse aansluitingen maken, zoals: een kozijn op een halfsteensmuur, in houtskeletbouw, op spouwmuur luchtdicht aansluiten, een spouwmuur op een kapconstructie of platdak luchtdicht aansluiten, een spouwmuur op de begane grond aansluiten	PR2 Praktijk-toets Van een constructieve aansluiting met de juiste afwerking	N	4
Lj4	Deeltaak 1.2: aansluitingen tussen verschillende materialen afwerken met gebruikmaking van alle gangbare elektrische handgereedschappen.	plinten, koplatten en kantstukken aanbrengen vensterbanken aanbrengen folies aanbrengen bevestigingsmaterialen toepassen			
Berekening cijfer schoolexamen: $(TH1 \times 1) + (PR1 \times 1) + (PR2 \times 4) / 6 =$ cijfer SE keuzevak 1					
Cijfer SE keuzevakken (combinatiecijfer) = $(KV1 + KV2 + KV3 + KV4) / 4$					

Kwaliteitscyclus schoolexaminering

Een goed toetsprogramma (PTA) als basis ...

Info en aanmelden op www.bijscholingvmbo.nl

Eventueel modulair aanbod van SLO, Cito na de zomer

De drie kernvragen van formatief gebruik van toetsen
(Professor Wiliam)

1

Waar moet ik naartoe?

2

Waar sta ik nu?

3

Hoe gaan we nu verder?

De (summatieve) toets met toetsresultaten

feed up

feed back

Feed-forward

Toelichting op de 3 kernvragen

Feedback = feed-up + feedback + feedforward

1. Feed-up: waar moet ik naartoe?

- Expliciet bespreken waar de leerling naartoe werkt
- Eindtermen / beoordelingscriteria
 - helder, uitdagend én haalbaar (SMART)
 - uitdagend, ambitieus, maar haalbaar

2. Feedback: waar sta ik nu?

- De huidige toetsprestatie bespreken: Wat ging er goed / nog niet zo goed? Irt eindtermen/beoordelingscriteria?

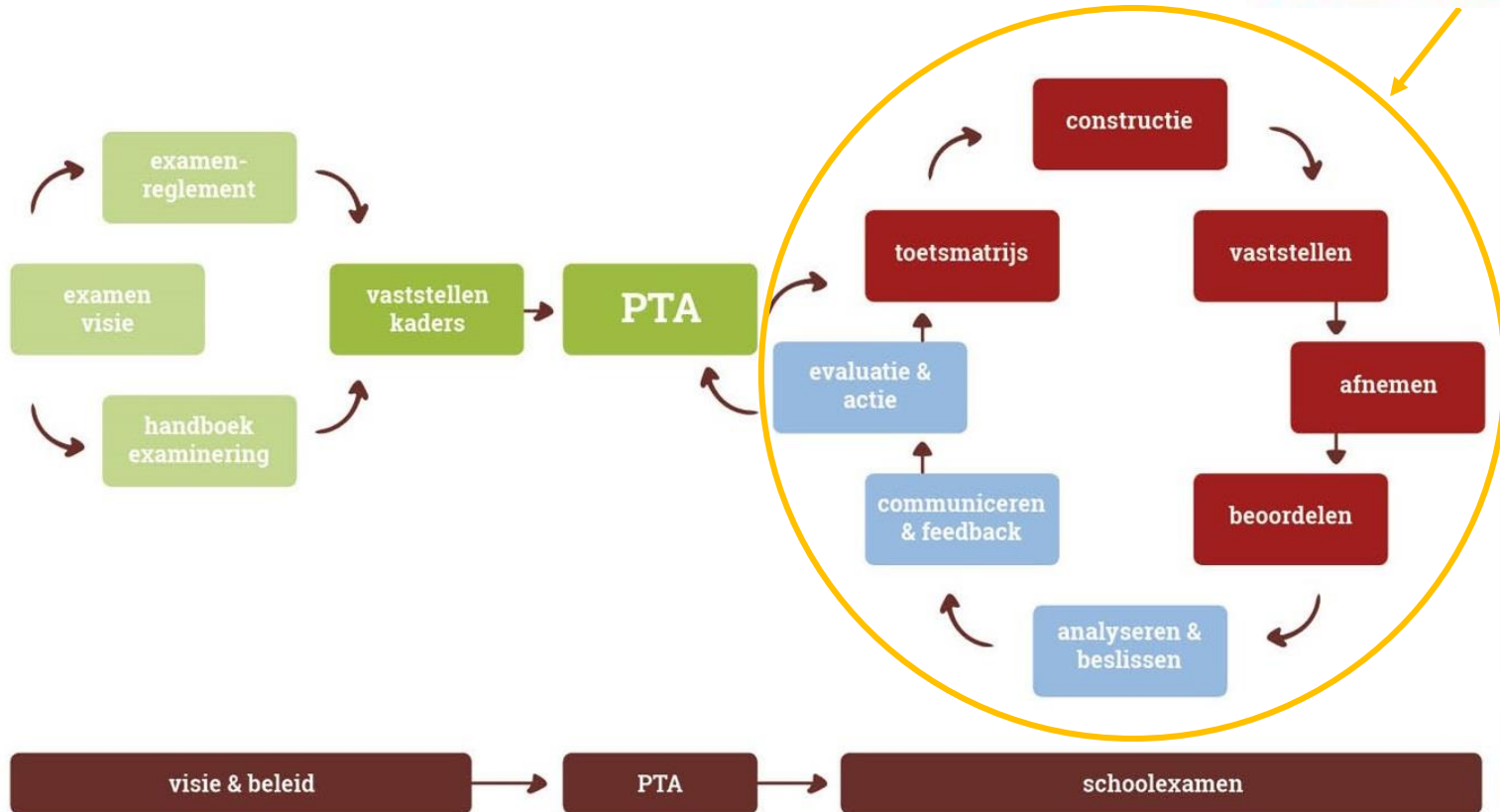
3. Feedforward: hoe gaan we nu verder?

- Samen bespreken "hoe nu verder"? Vooruit kijken!
 - Wat kan de leerling verbeteren?
 - Wat kun jij als docent hieraan doen?

Kwaliteitscyclus schoolexaminering

Schoolexamenbank | vmbo

Wat is de Schoolexamenbank vmbo?

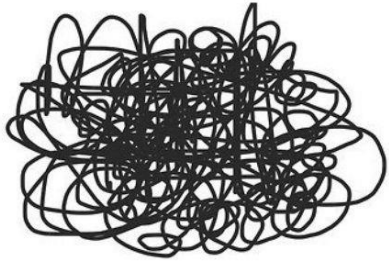
Twee dingen:

1. Een database met gevalideerde vragen en opdrachtitems voor schoolexaminering
2. Een online stappenplan (wizard) voor het verantwoord samenstellen van een goed schoolexamen, online of op papier, met een helder uitgewerkte toetsmatrijs

www.schoolexamenbankvmbo.nl

3. Hoe bereid ik mijn leerlingen hierop voor?

- Hoe ziet uw onderwijsprogramma er uit?
 - Welke lessen geeft u?
 - Welke methode gebruikt u?
 - Wat doen de leerlingen?
 - Wat is het rooster?
 - Mogen de leerlingen samenwerken?
 - Gaan de leerlingen stage lopen?
 - Hebt u de benodigde inventaris?
 - Wat is uw rol? En van uw collega's?
 - Is er een doorlopende leerlijn met een mbo opleiding?

My mind ..

Naar een plan om te leren: een leerplan!

Naar een plan om te leren: een leerplan!

Naam school:		Keuzevak:	Naam docent:
Stap:	Vraag:	Hulpvraag/ tip:	Antwoord:
1	Visie Waartoe leren zij?	Wat is de visie van de school? Kijk in de schoolgids of op de website van de school	
2	Leerdoelen Waarheen leren zij?	Wat zijn de eindtermen van het keuzevak? Kijk op www.vernieuwingvmbo.nl	
3	Leerinhouden Wat leren zij?	Welke lessen zijn nodig om de leerdoelen te behalen? Welke onderwerpen kiest u?	
4	Leeractiviteiten Hoe leren zij?	Welke activiteiten voeren de leerlingen uit tijdens de lessen? Denk activiteiten, handelingen en lesvoorbeelden bij praktijk-, simulatie-, computer- of theorielessen	
5	Docentrollen Wat is de rol van de leraar?	Wat is uw rol bij de leeractiviteiten? Denk aan docent, begeleider of coach	

Naar een plan om te leren: een leerplan!

Naam school:		Keuzevak:	Naam docent:
Stap:	Vraag:	Hulpvraag/ tip:	Antwoord:
6	Bronnen en materialen Waarmee leren zij?	Welke leermiddelen gaat u gebruiken? Denk aan boeken, werkplekken, materialen en gereedschappen	
7	Groeperingsvormen Met wie leren zij?	Bepaal of de leerlingen individueel, in tweetallen of in groepjes werken	
8	Leeromgeving Waar leren zij?	Waar wordt het keuzevak uitgevoerd? In het praktijklokaal, in de school of op een stageplaats?	
9	Tijd Wanneer leren zij?	Bepaal in welke periode, dagdelen en lestijden aan het keuzevak gewerkt kan worden. Let op: een keuzevak is ontwikkeld voor 100 uur onderwijstijd.	
10	Toetsing Hoe wordt er getoetst?	Toetsen tellen mee voor het schoolexamen. Maak hiervoor een PTA. Denk ook aan formatieve toetsing!	

Handreikingen SLO

Ooproep!

Hebt u goede voorbeelden van:

- LOB
- Onderwijsprogramma's
- Keuzevakken
- Samenwerking met bedrijven
- Doorstroom vmbo-mbo

Graag een mail naar j.vanhilten@slo.nl

Kijk voor meer informatie op
www.handreikingschoolexamen.slo.nl

Schoolexamens
beroepsgerichte
vakken vmbo

Geef invulling aan profielen en keuzevakken

SLO • nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

slo

Veel succes!
Bedankt voor uw aandacht